

Arkalaşyk / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Arkalaşyk / satiriki hekaýa ARKALAŞYK

Bu zatlaryň hemmesine täze alan maşynymyz günäkär.

– Näme agzyň ýaşmaklymy, bar-da özüň soraý – diýip, keywanym hondan bärsi bolup gomaljyrady.

Goňşymyzyň üstüne bardym. Saglyk-amanlyk edenimizden soň habarymy aýtdym.

– Ata-babalarymyzyň aýdanyny etsegem, hor boljak däl welin, birentegimiz şonam oňaramyzok. «At almankaň eýer al» diýip, olar oýnamaga aýdandyrlar öýdýäňmi? Maşyn münjegiň çynyň bolsa, öňüräjiginden garažyň gamyny iýmeli ekeniň-dä, goňşy – diýip, Sapargül daýza arzysyny artdyrdy.

Goňşymyzyň häsiýetine beletdim, pully gürrüň etseň, ol öli ýatanam bolsa direlýärdi.

– Wah, men oň hakyny ýany bilenem tölejek-le, wagtlaýynça bolsa bolýa – diýip, men onuň inçe damaryndan tutdum.

Sapargül daýzanyň bir hili gözi ýitelen ýaly boldy, gürrüňi üýtgedi.

– Kakalaram okuwa gitdi, iki aýlyk, Daşkende o bolsa ýüz gürrüň ederdi welin, bolýa-da, goňşy aralymda gaýkajaklap oturmaýyn, arkalaşyp edäýerin. Onsoňam täze zadyň yrymyna-da gowy däl.

Bolýa-bolýa edip turmakçy boldum.

– Goňşy, siz bir onda-munda tanşy köp adamsyňyz. On-on baş mitir gülgün reňkli mahmal gerek, hi, o hazan tapdyrmazmyka? – diýip, Sapargül daýza şypjaryp keçeleriniň gülüni sypalady.

Mesele aýdyň. Garaž geregiň çynyň bolsa tapman bökersiňem. Boýun aldym.

Mahmalyň aladasy bilen uzyn gije gözüme çüý kakylan ýaly oňly uklabam bilmedim. Daňa golaý ymyzganypdyryn. Alasarmyk ukyň arasynda düýşe meňzeş bir zat görüpdirin.

... Asmandan galgap gaýyp barýan mahmalyň lowurdysy edil gözüňi alyp barýardy. Tutjak bolup bökdüm. Tisginip oýandym.

– Näme, düýşürgediňmi? Maşynymyza bir zat bolmady gerek? – diýip, aýalym meni yralady.

Ertesi işe gelibem bar aladam şol mahmal boldy. Söwda ugrunda işleýän tanyşlarymyň birine jaň etdim.

– Haý, gardaş, mahmal düşnügi ýokdur bizde. Gaty köp wagt bäre gelenagam. Ýöne gaty gerek bolsa, dostumyz üçin tapmaly bor ony. Onsoňam arkalaşyk diýilýän zat gowy zat ahyryn – diýip, ol köpmanyly gürledi.

Men söwdagär tanşymyň buýurjak ýumşuna garaşdym. Ol osmakladan bolup oturman meseläni çöp döwen ýaly etdi.

– Bi, institut bilen araň nähilidir? Ýegenimiz näçe gün bäre boýurganyp otyr, matematikadan gorkýan diýip. Hiý, muň bir alajy bolmazmy? Öňem dünýäň çykdaýysynu edip okuwa saldyk how. Matematija bolsa ýene-de ýagşy eken, öz okan ugrum. Student ýoldaşlarymyň käbiriniň o ýerde mugallymçylyj edip ýörenleri bardy. Eňdim üstlerine. Elbetde, bular ýaly meseläni telefon üsti bilen çözüp bolmaz ahyryn.

Baý, bu ýumuş buýrmagyň kyndygyny, gaty ýaýdandyrýar. Tanyşlarymyň biri institutyň agzynda pete-pet gabat geläýdi. Nämeden gürrüň açjagymy bilmän, iki-üç gezek dagy salamlaşdym.

– Maşyn aldym, gutlamaga daga-da baraňyzoga-aý – diýip, men hamana diýersiň ondan göwün edýän ýaly gürledim.

Zaňňarjyk gaty mekir eken, okaýaka-da tilkiligi bardy. Sypjak boldy.

– At arkasy gutly bolsun! Bir nesibeli günümüz hökman bararys. Men-ä häzir sapaga howlugýan – diýip, ol sagadyna seretdi.

Wah, işimiň düzeljeginj bilsem men ertire çenli garaşmaga-da kaýyl-la. Heniz habarymy aýdyp bilmän ýaýdanjyrap durkam, şol institutda işleýän tanyş oganlarymyň ýene-de biri geläýdi. Ol näme üçindir meniň bilen gaty gadyrly görüşdi. Ýaňky ýeksruna sypdy welin, muny bir toruma salaýyn diýip, men onuň özündenem beter içginsiredim.

– O-how, men seni göreýin diýip ýördüm. Horoşo çto, özüň gabat geläýdiň. Sluşaý, bi žurnallarda tanşyň ýok-maý? – diýip, ol meniň egnime kakdy.

– «Tokmakda» biri işleýä, näme? – diýip, men ýylgyrdym.

– Hany, degişmäňi goýsana. Men seň bilen serýoznyý gürrüň

edýän. Kandidatlygy goramaly, ýekeje publikasiýam ýetenok. Şu işi çaltlandyryp bilseň-ä, bizem bergidar bolmajak bolarys – diýip, ol ekezlendi.

Ýaňky bilen urduk söwdany. Özümiň näme üçin gelendigimi aýdyp, wadalaşdyk.

– Şeýdip, birek-birek bilen arkalaşybermeli, ýogsam hor borsuň – diýip, ol makalasyny tutdurdy meniň elime.

Ýeri, indi näme etmeli? Iş ýerime gitdim. Ýolboýy bi makalany kimiň üsti bilen çykardyp bolarka diýip oýlandym. Hyýalymda kimdir birine haýyş bilen ýüz tutýaryn. Ol hem öz gezeginde maňa ýumuş buýurýar. Arkalaşyk gowy zat, oňarsaň etmeli. Ýene haýyş, ýene-de ýumuş... Eý ho-o, heý, bi, arkalaşygyň soňy bolmazmyka? Hopugyp kabinetime bardym. Öz-özüme käýindim.

Açyk duran penjireden daşaryny synlap durşuma oýlandym. Kime jaň etmeli?!

O-ho, hana, goltugy mahmally bir adam geçip barýa, saklaýyn. Äpişgeden boýnumy uzadyp gygyrdym yzyndan.

– Ah-ow, inim, hany bir aýak çeksene, «Nireden aldyň?» diýlip ogra aýdylýandyr welin, bagyşla. Bular ýaly gowy mahmaly nireden aldyň, satylýamy bir ýerde?

Dogrusy sorasamam-a soradym welin, ýöne o-da bir ýumuş buýrarmykan öýdüp gara janym galmady. Bolsa-sa gaty ynsaply ýigit eken. Bar dilän zady bir stakan suw boldy.

– Häzir uniwermagda berlip dur. Ýöne oçury köprük – diýip, ol boşan stakany maňa tarap uzatdy.

Men bölümimdäki işgärleriň dördüsinem aldym-da, magazine tarap eňdim. Dogru-da walla, žurnaliste ýüz tutanyňdan-a gowudyr. Onsoňam olara indi bil baglar ýalam bolmandyr, ahmal bolsaň depäňi ýere degiräýjek-ler how! Birden felýeton ýazarlarmy nämemi.

Täçmämmet JÜRDEKOW. Satiriki hekaýalar